Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0523U100221

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-11-2023

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України № 1543 від 20.12.2023 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мединська Наталія Василівна
2. Nataliia V. Medynska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.06

Назва наукової спеціальності: Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-11-2023

Спеціальність за освітою: Землеустрій та кадастр

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.20

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61

Тема дисертації:

1. Формування економічного механізму природокористування в умовах децентралізації: теорія, методологія, інститути

2. Formation of the economic mechanism of nature management in the context of decentralization: theory, methodology, institutions

Реферат/анотація:

1. У дисертації розроблено теоретичні засади, методологічний інструментарій та інституціональне забезпечення формування економічного механізму природокористування з урахуванням викликів воєнного часу, вимог післявоєнного відновлення України та наслідків поглиблення децентралізаційних процесів. Встановлено, що економічний механізм природокористування являє собою логічно упорядковану сукупність інституціоналізованих методів, способів, інструментів і важелів бюджетно-одаткового, грошово-кредитного та регламентно-дозвільного регулювання процесів розширеного відтворення і господарського освоєння природно-ресурсного потенціалу, охорони навколишнього природного середовища (обмеження викидів та скидів шкідливих речовин і розміщення відходів), вторинного ресурсокористування, виробництва

різноманітних видів біологічного палива, рекреаційного природокористування. Сформовано теоретичну платформу типізації економічного механізму природокористування, яка виокремлює м'який «наздоганяючий», стимулюючий природоохоронні виробництва, жорсткий «пригнічуючий» та випереджальний тип, що дасть змогу в процесі інституціоналізації конкретного типу економічного механізму природокористування врахувати наслідки переформатування глобальної природоохоронної архітектоніки, інституціональні розриви між вітчизняною практикою регуляторного впливу на природокористувачів та передовими іноземними практиками, вимоги поглиблення децентралізації влади і трансформації системи управління природними ресурсами та виклики воєнного та післявоєнного часу. Удосконалено концептуальний підхід до структуризації економічного механізму природокористування, відповідно до якого економічний механізм природокористування охоплює спектр інструментів, фінансово-економічних та управлінсько-економічних методів і важелів (фінансово-економічних стимулів та фінансово-економічних санкцій), які забезпечують обіг, розподіл і перерозподіл акумульованих природно-ресурсних та екологічних платежів, а також визначають форми наповнення і використання коштів фінансових фондів природоохоронного спрямування. Розроблено методичні підходи до визначення рівня результативності фінансового забезпечення охорони навколишнього природного середовища, які передбачають детермінацію впливу на сумарну величину природоохоронних витрат надходжень рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів і екологічного податку до публічних бюджетів та загальної величини капітальних інвестицій загалом по економіці України на основі використання прийомів регресійно-кореляційного моделювання, що дає змогу виявляти резерви нарощення обсягів фінансування капітальних і поточних природоохоронних видатків та прогнозувати темпи росту сукупних природоохоронних витрат. У дисертації розроблено архітектоніку економічного механізму природокористування з урахуванням впливу глобального та національного інституціонального середовища функціонування природно-ресурсного сектору (глобальна природоохоронна архітектоніка, кон'юнктура світових сировинних ринків, євроінтеграційний вектор розвитку України, децентралізація влади та реформа місцевого самоврядування), яка охоплює бюджетно-податкову, грошово-кредитну, регламентно-дозвільну та консультаційну складові, розвиток яких передбачає реалізацію комплексу фундаментальних цілей для післявоєнного відновлення природно-есурсного сектору, уникнення проявів «голландської хвороби» та «ресурсного прокляття» в національній економіці. Сформовано концепт диференційованого вибору децентралізованої моделі фінансово-інвестиційного забезпечення природоексплуатаційної діяльності в міських і сільських територіальних громадах з ідентифікацією основних та допоміжних джерел наповнення публічних фондів екологічного спрямування, який враховує наявну асиметрію в рівнях концентрації коштів у публічних бюджетах сільських територій і територій з підвищеним рівнем урбанізації. Розроблено дорожню карту інституціоналізації економічного механізму ресурсозбереження та енергоефективного природокористування як базової ланки економічного механізму природокористування на рівні територіальних громад, яка передбачає формування інституціонального середовища активізації ресурсозберігаючих та енергозберігаючих процесів і впровадження сучасних інституціональних форм підприємницької діяльності у сфері вторинного ресурсокористування, що дасть змогу сформувати виробничо-технічну та фінансову базу для розвитку біоенергетичного сектору, декарбонізації відтворювальних процесів, забезпечення вуглецевої нейтральності, мінімізації глобального потепління, економії первинної природної сировини, зменшення залежності національної економіки від викопних вуглеводнів. Запропоновано механізм фінансування охорони земель на регіональному рівні з урахуванням наслідків децентралізації земельних відносин, інституціоналізації ринку земель сільськогосподарського призначення та природоруйнівного впливу російського вторгнення на агроландшафти.

2. The dissertation work develops theoretical foundations, methodological tools,and institutional support for the formation of an economic mechanism of natural resource use, taking into account the challenges of wartime, the requirements of postwar recovery in Ukraine, and the consequences of deepening decentralization processes. It has been established that the economic mechanism of natural resource use constitutes a logically ordered set of institutionalized methods, approaches, instruments, and levers of budgetary-fiscal, monetary-credit, and

regulatory-permit regulation of processes related to expanded reproduction and economic development of the natural-resource potential, environmental protection (emission and discharge control of harmful substances and waste disposal), secondary resource utilization, various types of biofuel production, and recreational natural resource use. A theoretical platform for the typification of the economic mechanism of natural resource use has been developed, which distinguishes between the soft "catchup" type, stimulating nature conservation production, the rigid "repressive" type, and the anticipatory type. This will allow, during the institutionalization of a specific type of economic mechanism of natural resource use, to take into account the consequences of the reformatting of the global nature conservation architecture, institutional gaps between domestic practices of regulatory influence on natural resource users and advanced foreign practices, the requirements for deepening decentralization of power and transforming the natural resource management system, as well as the challenges of wartime and post-war periods. A conceptual approach to the structuring of the economic mechanism of natural resource use has been improved. According to this approach, the economic mechanism of natural resource use encompasses a spectrum of instruments, financialeconomic, and managerial-economic methods and levers (financial-economic incentives and financial-economic sanctions). These ensure circulation, distribution, and redistribution of accumulated natural-resource and environmental payments, as well as determine the forms of funding and utilization of funds from environmentalfocused financial funds. Methodological approaches have been developed to determine the level of effectiveness of financial support for environmental protection. These approaches involve determining the impact on the total amount of nature conservation expenses of receipts from rent and payments for the use of other natural resources and environmental taxes in public budgets, as well as the total amount of capital investments in the economy of Ukraine as a whole. This is done based on regressioncorrelation modeling techniques, enabling the identification of reserves for increasing the financing volumes of capital and current nature conservation expenditures, as well as predicting the growth rates of total nature conservation expenses. In the dissertation work, an architecture of the economic mechanism of natural resource use has been developed, taking into account the influence of the global and national institutional environment for the functioning of the natural-resource sector (global nature conservation architecture, trends in global raw material markets, European integration vector of Ukraine's development, decentralization of power, and local governance reform). This architecture includes budgetary-fiscal, monetarycredit, regulatory- ermit, and consultative components, the development of which involves the realization of a complex of fundamental objectives for post-war recovery of the natural-resource sector, avoidance of the "Dutch disease" and "Resource curse" manifestations in the national economy. A concept of differentiated choice of a decentralized model of financialinvestment support for environmental conservation and natural resource exploitation activities in urban and rural territorial communities has been formed. This concept identifies the main and auxiliary sources of funding for public funds of environmental direction. It takes into account the existing asymmetry in the levels of fund concentration in the public budgets of rural territories and territories with a higher level of urbanization. A roadmap for the institutionalization of the economic mechanism of resource conservation and energy-efficient natural resource use has been developed as a foundational element of the economic mechanism of natural resource use at the level of territorial communities. This roadmap includes the formation of an institutional environment to activate resource-saving and energy-saving processes and the implementation of modern institutional forms of entrepreneurial activity in the field of secondary resource use.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ісаченко Н. В. (Мединська Н. В.), Паламарчук Л. В., Матвійчук О. В. Перспективи впровадження зонінгу для управління земельними ресурсами в Україні. Агросвіт. 2011. № 24. С. 13–15.
- Isachenko N. V. (Мединська Н. В.) Land zoning features in settlements. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2012. № 3–4. С. 33–39.
- Ісаченко Н. В. (Мединська Н. В.) Перспективність зонування земель в Україні. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України: Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». 2012. № 169. Ч. 1. С. 94–97.
- Ісаченко Н. В. (Мединська Н. В.) Особливості містобудівного зонування. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія: Економіка АПК. 2013. № 20 (2). С. 133–141.
- Ісаченко Н. В. (Мединська Н. В.) До питання екологобезпечного сільсько-господарського землекористування. Агросвіт. 2014. № 4. С. 12–14.
- Мединська Н. В., Купріянчик І. П. Забезпечення екологічної безпеки на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення. Агросвіт. 2015. № 20. С. 89–94.
- Мединська Н. В. Публічність містобудівної документації, як передумова ефективного громадського контролю за розвитком урбаністичних систем. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2016. № 1–2. С. 41–46.
- Мединська Н. В. Кадастр як інструмент планування розвитку територій. Агросвіт. 2017. № 19–20. С. 37–42.
- Мединська Н. В., Колганова І. Г., Задорожня Н. М. Екологоекономічна оцінка використання земель населених пунктів. Агросвіт. 2017. № 21. С. 26–29.
- Мединська Н. В., Красножон А. А. Просторове моделювання меж міста-курорту Миргород та його санітарно-захисних зон. Економіка та держава. 2017. № 9. С. 74–77.
- Гунько Л. А., Мединська Н. В., Колганова І. Г. Територіальні ресурси України та їх місце в європейському та глобальному вимірах. Приазовський економічний вісник. 2017. Вип. 4 (04). С. 67–74.
- Голян В. А., Мединська Н. В., Заставний Ю. Б. Удосконалення економічного механізму природокористування на місцевому рівні в умовах децентралізаційних процесів. Бізнес Інформ. 2021. № 12. С. 133–139.
- Голян В. А., Мединська Н. В. Інституціоналізація економічного механізму ресурсозбереження та енергоефективного природокористування на рівні ОТГ. Проблеми економіки. 2021. № 4. С. 211–216.
- Мединська Н. В. Формування економічного механізму природокористування в умовах нової глобальної природоохоронної архітектоніки. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2021. Вип. 1 (87). С. 44–50.
- Мединська Н. В. Інвестиційне забезпечення сфери поводження з відходами як складник економічного механізму природокористування. Причорноморські економічні студії. 2021. Вип. 72. Ч. 2. С. 63–69.
- Мединська Н. В. Економічний механізм природокористування в умовах децентралізації: сутнісна характеристика, типи, ієрархія. Економіка та держава. 2022. № 2. С. 97–102.
- Мединська Н. В. Трансформація екологічного оподаткування в контексті інвестиційного забезпечення модернізації природоохоронної інфраструктури. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 4. С. 48–53.
- Голян В. А., Мединська Н. В., Заставний Ю. Б. Економічний механізм органічного сільськогосподарського виробництва в умовах глобальних природоохоронних викликів: теоретико-методологічні засади формування. Агросвіт. 2022. № 3. С. 10–18.
- Мединська Н. В. Економічний механізм природокористування в умовах сучасних викликів: принципи та інституціоналізація. Економіка та суспільство. 2022. № 38. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1284.
- Мединська Н. В. Економічний механізм природокористування: інституціональне підґрунтя та інструментально-методологічне забезпечення. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2022. № 2. С. 64–74.
- Мединська Н. В. Інституціоналізація економічного механізму ресурсозбереження та енергоефективного природокористування: інвестиційний та секторальний вимір. Інвестиції: практика та досвід. 2022. №

11–12. С. 32–38.
- Мединська Н. В. Економічний механізм ресурсозбереження та енергоефективного природокористування в умовах децентралізації: зміст та компонентна структура. Економіка та держава. 2022. № 6. С. 81–85.
- Голян В. А., Мединська Н. В. Економічне стимулювання екологобезпечного землекористування як складова економічного механізму природокористування. Економіка та суспільство. 2022. № 40. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1471.
- Голян В. А, Лучечко Ю. М., Заставний Ю. Б., Мединська Н. В. Фінансове забезпечення охорони навколишнього природного середовища в умовах глобальних викликів: пріоритети та особливості. Економіка та держава. 2022. № 8. С. 32–41.
- Голян В. А, Мединська Н. В., Лучечко Ю. М., Заставний Ю. Б. Фінансово-інвестиційне забезпечення сфери поводження з відходами: напрями формування інституціонального середовища. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 17–18. С. 5–12.
- Мединська Н. В., Голян В. А., Заставний Ю. Б. Удосконалення економічного механізму природокористування в умовах інституціональних трансформацій: цілі, глобальні та національні детермінанти. Бізнес Інформ. 2022. № 7. С. 122–132.
- Мединська Н. В., Гюлтекін О. О. Інституціональне середовище формування механізмів еколого-економічного забезпечення введення об'єктів лісової рекреаційної інфраструктури. Бізнес Інформ. 2023. № 3. С. 51–57.
- Мединська Н. В., Замлинський О. С. Формування територіальної моделі фінансового регулювання використання природних ресурсів: інвестиційний аспект. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 8. С. 149–154.
- Мединська Н., Мороз Ю. Надходження рентної плати за користування надрами у місцеві бюджети в контексті модернізації економічного механізму природокористування. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2023. № 1. С. 117–126.
- Krasnova Yu., Golovko L., Hunko L., Medynska N., Sandeep Kumar Gupta. An assessment of the legal framework governing land ownership is evolving in Ukraine. Materialstoday: proceedings. 2022. Vol. 49. P. 8. P. 3619–3623.
- Tretiak A. M., Hunko L. A., Medynska N. V., Hetmanchyk I. P. A Significance of Method of Design of Land Use of Local Eco-Network Structural Elements. International Journal of Advanced Science and Technology. 2022. Vol. 29. Iss. 6s. P. 1094–1100.
- Martyn A., Kolosa L., Hunko L., Medynska N. Access to land resources for agribusiness in Ukraine under the ban on land acquisition: Development of alternative forms of land use. AIP Conference Proceedings. 2022. Vol. 2413. P. 040013.
- Medynska N., Hunko L., Reznik N. Approaches to Land Zoning on the Basis of Sustainable Territory Development. International Conference on Business and Technology. 2023. Vol. 495. P. 78 –796.
- Chumachenko A., Medynska N., Horbachova O., Mykhailyshyn L., Korovchuk Y. Development of European Land Resource Potential in the Conditions of Globalization. Review of Economics and Finance. 2023. Vol. 21. P. 376–382.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U000341

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таратула Руслана Богданівна

2. Ruslana B. Taratula

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стегней Маріанна Іванівна

2. Marianna I. Stehnei

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мукачівський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 36246368

Місцезнаходження: вул. Ужгородська, буд. 26, Мукачеве, Мукачівський р-н., 89600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дребот Оксана Іванівна

2. Oksana I. Drebot

Кваліфікація: д. е. н., професор, академік, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2681-1074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, буд. 12, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Євсюков Тарас Олексійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Євсюков Тарас Олексійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Боярчук Сергій Васильович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна